

Μία ιστορική νίκη, που όμως ξεθώριασε

Βιβλίο για τη δράση της III Ορεινής Ταξιαρχίας από τις εκδόσεις Πατάκη

Η **πολεμική** δράση της III Ορεινής Ταξιαρχίας (III ΕΟΤ) στο Ρίμινι της Ιταλίας το 1944 δοξάστηκε αρχικά, στη συνέχεια όμως ξεχάστηκε. Κυρίως, η ιστορική αυτή μονάδα του ελληνικού πεζικού υπό τον συνταγματάρχη Φρασούβουλο Τσακαλώτο λειοδورهθηκε για πολιτικούς λόγους για τη δράση της τον Δεκέμβριο του '44 στην Αθήνα. Με την ιστορική της μελέτη «Ρίμινι 1944. Η λησμονημένη νίκη του Ελληνικού Στρατού», η Μαρίνα Πετράκη έρχεται να συμπληρώσει ένα σημαντικό κενό στην ελληνική στρατιωτική ιστορία. Οι «Ριμινίτες» συνηγορούν την πλέον σημαντική πτυχή της πολεμικής δράσης των Ελλήνων πεζών κατά την περίοδο 1942-44.

Το βιβλίο κυκλοφορεί αυτή την εβδομάδα από τις εκδόσεις Πατάκη.

Η. Μ.

ΠΡΟΑΓΗΜΟΣΙΕΥΣΗ

Ενώ οι καναδικές δυνάμεις προσπαθούσαν να διασπάσουν τη γερμανική άμυνα στο Σαν Φορτουνάτο, η

III ΕΟΤ το πρωί της 20ής Σεπτεμβρίου προσπάθησε ξανά να καταλάβει το Ρίμινι. Αντικειμενικός σκοπός των ταγμάτων ορίστηκε η κατάληψη των νοτίων οικισμών της πόλης. Θα ακολουθούσε η κατάληψη της καρποφόρης οδού νότια του Ρίμινι και στη συνέχεια θα επιχειρείτο η διάβαση του ποταμού Αούζα. Οι γερμανικές δυνάμεις αμύνονταν στη γραμμή του ποταμού Αούζα, με προωθημένα τμήματα στους νοτιότερους οικισμούς του Ρίμινι, ενώ κατείχαν σταθερά τη Σάντα Μαρία ντέλλα Κολοννέλλα, νότια του Ρίμινι και σε απόσταση 1.200 μέτρων από έναν οικισμό βορειοανατολικά της. Ολόκληρη η περιοχή της γερμανικής άμυνας ήταν πυκνά ναρκοθετημένη. Λόγω της σθεναρής αντίστασης των αμυνόμενων αλλά και της έλλειψης υποστήριξης της Ταξιαρχίας στο αριστερό της πλευρό από τις καναδικές δυνάμεις, που επιχειρούσαν στο Σαν Φορτουνάτο με το σύνολο του πυροβολικού, το II και το III Τάγμα της Ταξιαρχίας, που ενεργούσαν πρώτα, δεν πέτυχαν έως τις 15.00 αξιόλογη πρόωθηση. Έτσι, ο διοικητής της Ταξιαρχίας διατάξε το III

Πεζοί τυφεκιοφόροι και πυροβολητές της III Ορεινής Ταξιαρχίας σε οδομαχίες στο Ρίμινι της Ιταλίας το 1944.

Η ιστορική μελέτη της Μαρίνας Πετράκη έρχεται να συμπληρώσει ένα σημαντικό κενό στην ελληνική στρατιωτική ιστορία.

Τάγμα να επιτεθεί προς τη Σάντα Μαρία ντέλλα Κολοννέλλα και το II προς τον παρακείμενο οικισμό, διαθέτοντας όλα τα μέσα υποστήριξης της Ταξιαρχίας. Το III Τάγμα θα επιχειρούσε πρώτο προς τη Σάντα Μαρία ντέλλα Κολοννέλλα και εν συνεχεία το II Τάγμα θα δρούσε με στόχο την κατάληψη των κτιρίων των παρακείμενων οικισμών. Στις 16.00 της 20ής Σεπτεμβρίου, άρχισε, μετά από δεκάλεπτο βομβαρδισμό του πυροβολι-

κού, η επίθεση του III Τάγματος με τον λόχο Αποστολάκη. Μετά από σκληρό αγώνα και με την υποστήριξη αρμάτων μάχης, κατέλαβε στις 17.15 τη Σάντα Μαρία ντέλλα Κολοννέλλα. Εν συνεχεία ακολούθησε η επίθεση του II Τάγματος, υποστηριζόμενου από δύο μοίρες πυροβολικού και από άρματα μάχης. Μετά από ηρωικό αγώνα ανέτρεψε τις αντιστάσεις του εχθρού και κατέλαβε τον οικισμό. Λόγω σφοδρών γερμανικών πυρών από τη γραμμή νότια του ποταμού Αούζα, τα δύο τάγματα καθηλώθηκαν στις νέες τους θέσεις, ενώ το αριστερό πλευρό της Ταξιαρχίας έμεινε ακάλυπτο λόγω της παρέκκλισης του 68ου Καναδικού Τάγματος δυτικότερα για να ενισχύσει, όπως αναφέρθηκε, τις καναδικές δυνάμεις στο Σαν Φορτουνάτο. Ως εκ τούτου, κατά τη διάρκεια της νύχτας η Ταξιαρχία

διατάξε το I Τάγμα να καλύψει το αριστερό της κενό και να είναι σε ετοιμότητα να υπερκεράσει την επόμενη μέρα τις εχθρικές θέσεις στον ποταμό Αούζα. Στις 21.00 της 20ής Σεπτεμβρίου, το τάγμα πρόωθησε έναν λόχο, ενώ το υπόλοιπο παρέμεινε βορειοδυτικά του αεροδρομίου. Οι απώλειες την ημέρα αυτή ανήλθαν σε 25 τραυματίες, εκ των οποίων 4 αξιωματικοί, και 9 νεκρούς οπλίτες, ενώ συνελήφθησαν 6 Γερμανοί οπλίτες και 5 Τουρκομάνοι. (...) Η αδυναμία των Γερμανών να κρατήσουν το ισχυρό τους προπύργιο στη Γραμμή Ρίμινι, στο οποίο είχαν επενδύσει όλη την οχυρωματική τους επιδεξιότητα, και η οδυνήρη τους υποχώρηση από το Σαν Φορτουνάτο αλλά και από τον διάδρομο του Ρίμινι έκριναν ουσιαστικά την τύχη της πόλης. Ο Κέσσελρινγκ πληροφορήθη-

Οι «Ριμινίτες» συνηγορούν την πλέον σημαντική πτυχή της πολεμικής δράσης των Ελλήνων πεζών κατά την περίοδο 1942-44.

κε το βράδυ της 20ής Σεπτεμβρίου ότι οι αλεξιπτωτιστές του Χάιντριχ που αμύνονταν στο μέτωπο της Αδριατικής σκόπευαν, αντί να μείνουν και να υπερασπιστούν το Ρίμινι πολεμώντας από σπίτι σε σπίτι, να αποχωρήσουν αφήνοντας στην πόλη μόνο οπισθοφυλακές και ελεύθερους σκοπευτές. Μετά τις εξελίξεις αυτές, ο Τσακαλώτος διατάξε το II και το III Τάγμα να συνεχίσουν τις επεθόδους την επόμενη μέρα για την κατάληψη του Ρίμινι. Παρόλ'αυτα, τις πρώτες πρωινές ώρες της 21ης Σεπτεμβρίου το I Τάγμα θα επεδίωκε με λόχο να υπερκεράσει από δυτικά τις εχθρικές αντιστάσεις προ του μετώπου του III Τάγματος. Κατόπιν θα στρεφόταν στη δυτική παρυφή του Ρίμινι. (...) Έτσι, ο Τσακαλώτος με Διαταγή Επιχειρήσεων που εξέδωσε στις 21.00 διατάξε την εκπομπή περπιλών για την τήρηση στενής επαφής με τον εχθρό. Καθ' όλη τη διάρκεια της νύχτας η κατάσταση παρακολουθείτο συνεχώς – «ουδείς εκοιμήθη διότι η 20-21 Σεπτεμβρίου ήτο αφιερωμένη εις το προσεχές νικηφόρον άλμα».